

Relevante data bij het nieuws

Middelbare scholen sluiten in de krimpgebieden

Data biedt het inzicht

Paul Rosenmöller van de VO-Raad [luidde vorige week de noodklok](#): middelbare scholen verdwijnen in krimpregio's.

Hoe zit dat precies? En waar vinden we die kwetsbare scholen?

Republiq houdt in haar datalake alle relevante gegevens van het maatschappelijk vastgoed bij. We doken afgelopen dagen in de cijfers van het voortgezet onderwijs. Met een paar duidelijke conclusies:

- In Nederland daalt het aantal leerlingen tot 2030 met 12%
- Bijna heel Nederland is krimpgebied
- 209 scholen komen in de gevarenzone
- 10% heeft geen alternatief op een fatsoenlijke fietsafstand
- Met name praktijkonderwijs en vmbo zijn kwetsbaar
- Besturen zijn creatief en houden kleine scholen open



AD Nieuws Regio Sport Show Video Koken & Eten

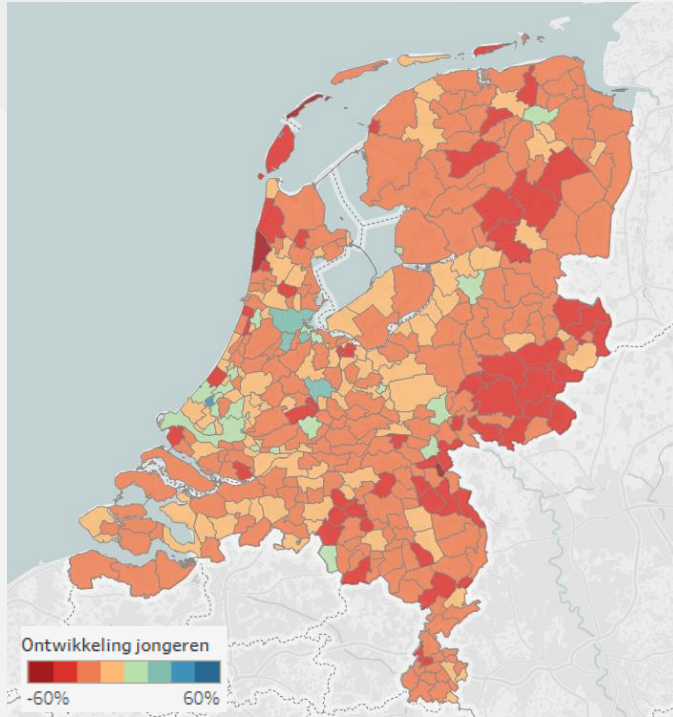
Blinnenland Buitentland Politiek Economie Gezond Bizar Wetenschap Auto Tech Wonen

▲ De Pieter Zeemanschool in Zierikzee is de laatste op het eiland Schouwen-Duiveland. © Marco De Swart

Middelbare scholen in krimpgebieden dreigen te verdwijnen

Op zeker tien plekken buiten de randstad, onder meer in het noorden, oosten, Limburg en Zeeland, dreigen de laatste middelbare scholen in een regio te verdwijnen. Oorzaak is het krimpend aantal leerlingen. Koepelorganisatie VO-raad slaat alarm; als er nu niets gebeurt, moeten leerlingen straks meer dan twintig kilometer reizen.

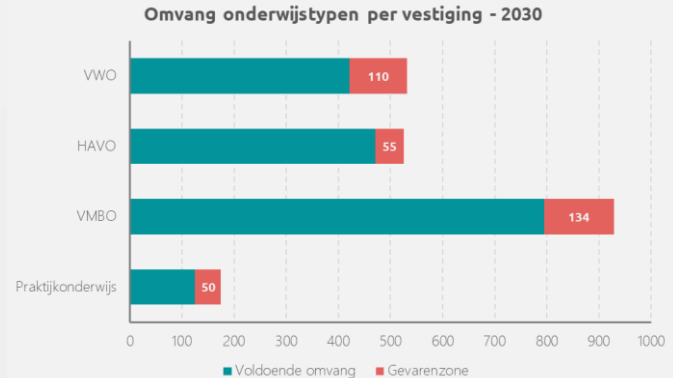
Krimp is overal en hier en daar extreem



- Het aantal middelbare scholieren daalt tot 2030 met 12%. Dat betekent ongeveer 100.000 minder leerlingen.
- De daling van het aantal leerlingen zie je overal. Niet alleen in de officiële krimpgebieden.
- De meeste gebieden krijgen te maken met een krimp van 15% tot 30%. Maar dalingen tot wel 40% zijn geen uitzondering.
- Ook scholen met een regiofunctie krijgen extra last van de krimp. Dat zien we bijvoorbeeld in een gemeente als Utrechtse Heuvelrug.
- We zien de krimp al lang aankomen. Maar vanaf nu gaat die ook daadwerkelijk optreden buiten de echte krimpgebieden.

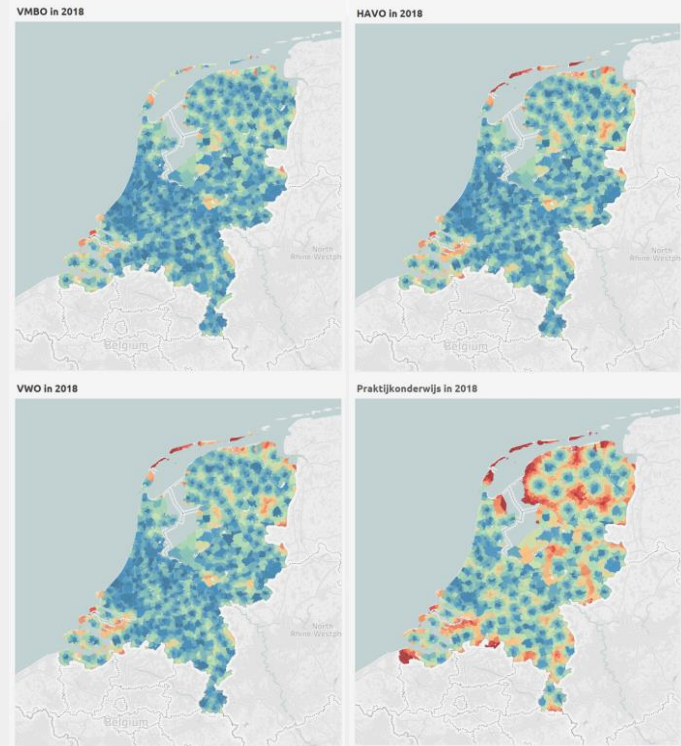
Mega impact op de huisvesting

- 100.000 leerlingen minder. Dat zal voor alle scholen een herbezinning betekenen. Het zal alle scholen in Nederland hard raken. Zowel in organisatie, als in huisvesting.
- In de steden en grotere kernen zal het leiden tot fusies en sluiting van afdelingen.
- Daar waar het aanbod nu al beperkt is en de leerlingen al ver moeten fietsen is er meer aandacht nodig om voorzieningen in de lucht te houden.
- In 2030 zijn er 349 afdelingen met klassen van minder dan 20 leerlingen per leerjaar. Die scholen bevinden zich in de gevarezone.

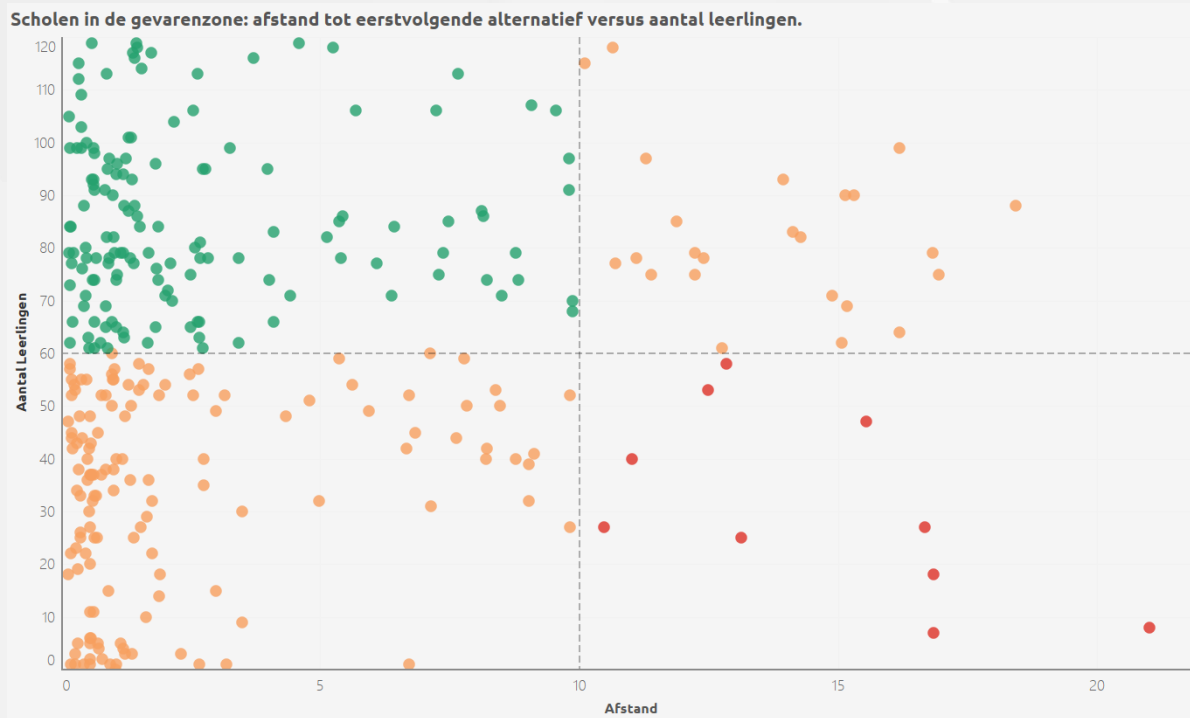


In Nederland is het onderwijs dicht bij huis

- Het scholenaanbod in Nederland is zeer goed gespreid. Er zijn maar 700 leerlingen die meer dan 10 kilometer moeten reizen (0,07%). 32.000 leerlingen moeten minimaal 5 km reizen.
- Als de kleine scholen sluiten zal het aantal kinderen dat meer dan 10 kilometer moet reizen toenemen tot ongeveer 2.700. Het aantal kinderen dat meer dan 5 km moet reizen stijgt dan tot 45.000.



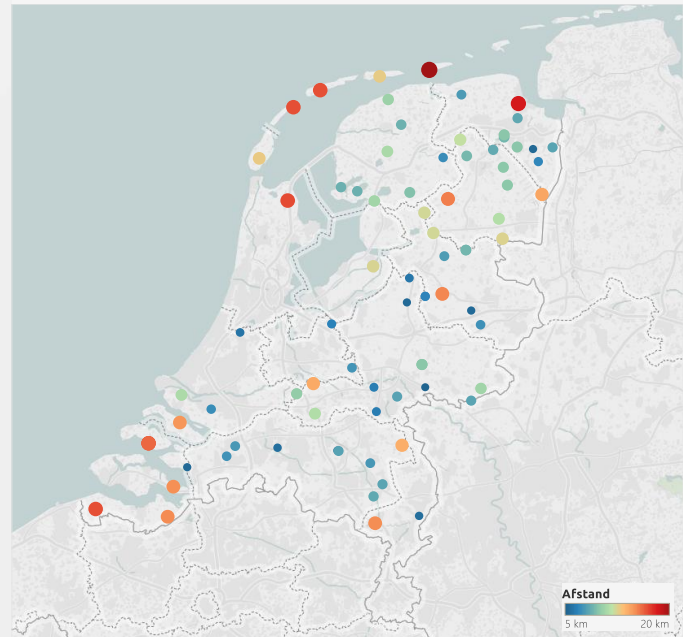
82 scholen waar het alternatief > 5km verderop ligt



82 scholen zijn regionale kernfaciliteit

- Het gros van de kleine scholen heeft een alternatief in de buurt. Daar zullen scholen waarschijnlijk eerst fuseren, voordat over sluiting wordt gesproken. Fusies gaan wel ten koste van de keuzevrijheid.
- Er zijn in Nederland in 2030 naar verwachting 82 kleine scholen waarvoor geldt dat het dichtstbijzijnde alternatief op het zelfde niveau meer dan 5 kilometer verderop ligt. Die zou je kunnen typeren als **regionale kernfaciliteit**.
- Voor 16 scholen geldt dat sluiting leidt tot een extra reisafstand van meer dan 10 kilometer.

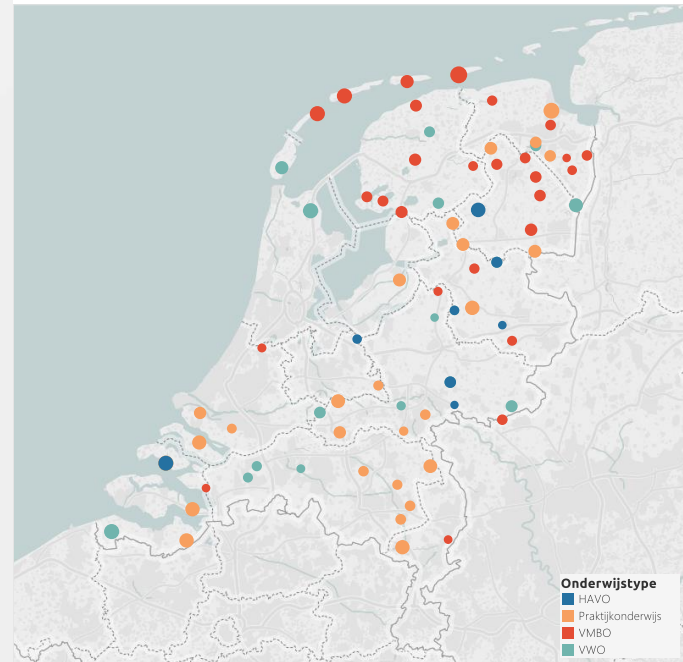
Afstand tot dichtstbijzijnde alternatief



VMBO en Praktijkonderwijs zijn kwetsbaar

- Het zijn vooral afdelingen van VMBO en het praktijkonderwijs waarvoor het alternatief meer dan 5 kilometer verderop ligt.
- Dit effect wordt versterkt omdat er binnen het VMBO en het praktijkonderwijs nog verschillende profielen worden aangeboden. Zo heeft een leerling die techniek wil studeren niets aan het aanbod voor zorg en welzijn. In de cijfers zien we overigens de logische stap dat schoolbesturen minder specialiseren naarmate het verzorgingsgebied groter wordt.

Afstand tot dichtstbijzijnde alternatief



Wat als de kleine scholen sluiten? Hogeland College

- "Ik vind het heel jammer dat de school dicht gaat", zegt Merel (12) uit de eerste klas. „Dit is een superleuke school. Het is klein, gezellig en met een leuke sfeer. Je hebt veel vrijheid.“ Ze woont in Zoutkamp en fietst elke dag 10 kilometer heen en 10 terug. „Straks moet ik wel 25 kilometer fietsen.“
- HHC in Wehe heeft nu nog 160 leerlingen met 15 docenten. Voor de praktijkvakken gaan leerlingen dagelijks met de bus naar Uithuizen. Sinds de sluiting van de gymzaal, gaan ze voor gym naar Leens.
- Door krimp verliest de school de komende jaren waarschijnlijk de helft van de leerlingen.
- Door krimp verliest de school de komende jaren waarschijnlijk de helft van de leerlingen.
- Deze VMBO zou je kunnen zien als regionale kernfaciliteit. Als deze school sluit moeten de kinderen naar Winsum. Dat heeft de volgende gevolgen:
 - 50% van de kinderen woont dan dicht bij school
 - 15% moet tussen 10 km en 15 km fietsen (nu 2%)
 - 25% moet meer dan 15 km fietsen (nu 1%)
- De regio heeft redelijk goed busvervoer. Toch kan 19% van de leerlingen de school niet binnen 30 minuten per OV bereiken.

DAGBLAD
NOORDEN

Vmbo Het Hogeland College Wehe-den Hoorn gaat dicht

© 7 november 2018 • 7 november 2018 • Gea Meulema • Groningen



De locatie van Het Hogeland College in Wehe-Den Hoorn gaat over een paar jaar dicht. Foto DvH.nl

Direct dit artikel delen:

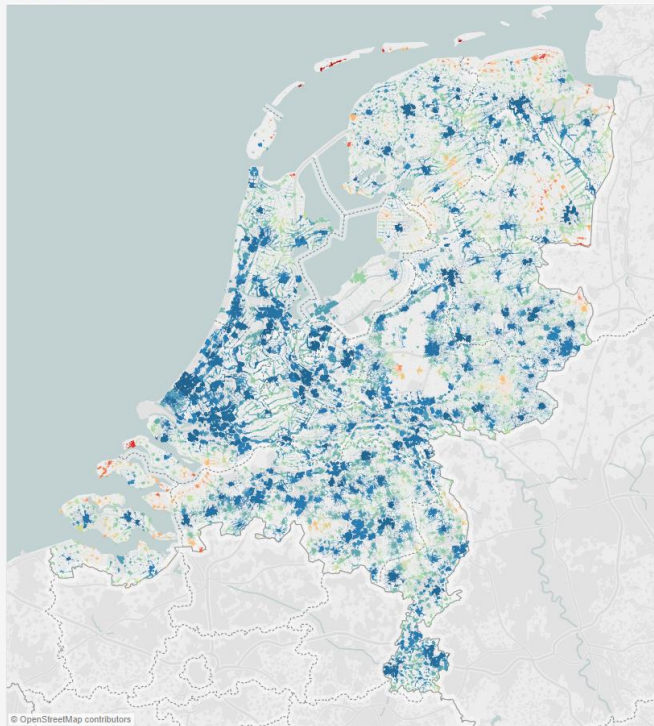


Het vmbo van Het Hogeland College in Wehe-den Hoorn gaat dicht. Leerlingen die zich het komend jaar aanmelden, gaan naar CSG Winsum.

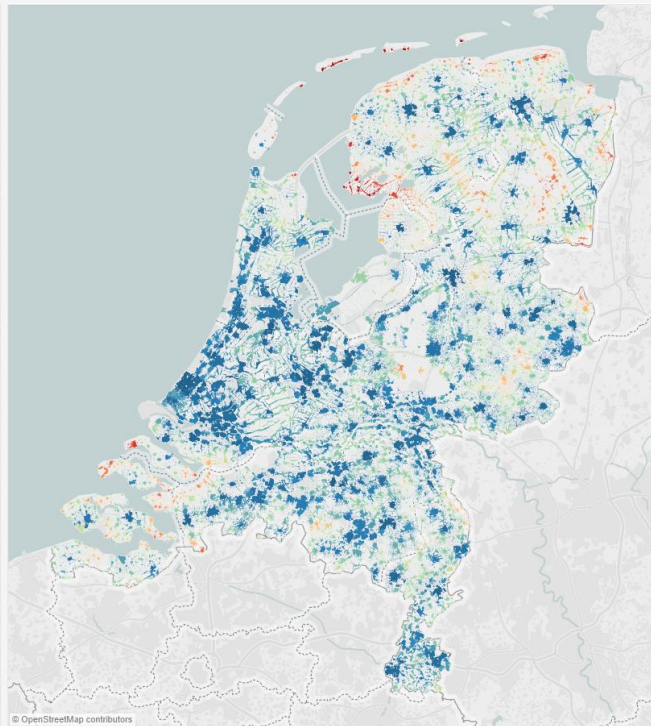
„We hebben te maken met krimp. Een deel van onze leerlingen in volgt al praktijkvakken op onze locatie in Uithuizen”, zegt bestuurder Agnes Schaafsma van Het Hogeland College (HHC). „Het aantal leerlingen daalt snel. Als we niets doen, brokkelt ons aanbod in Wehe-den Hoorn af terwijl we juist willen dat leerlingen uit veel richtingen kunnen kiezen.“

Krimp van 30 procent

VWO in 2018



VWO in 2030

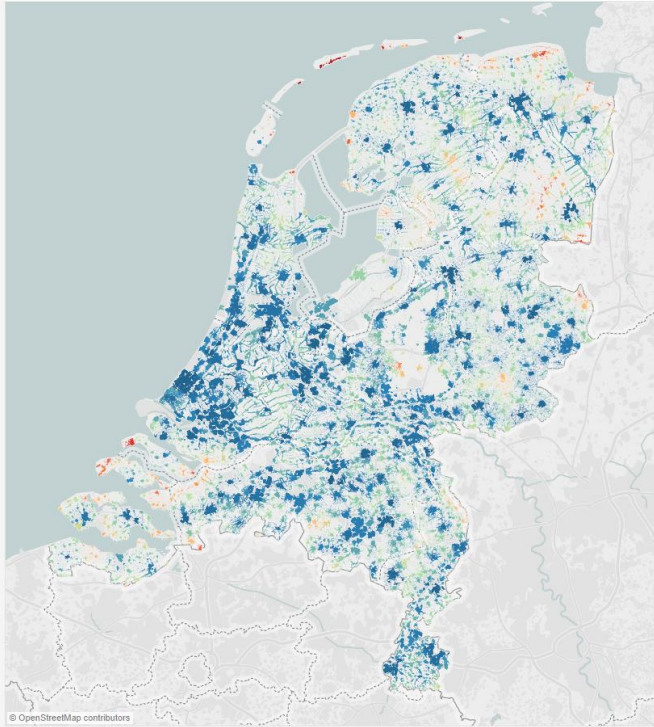


© OpenStreetMap contributors

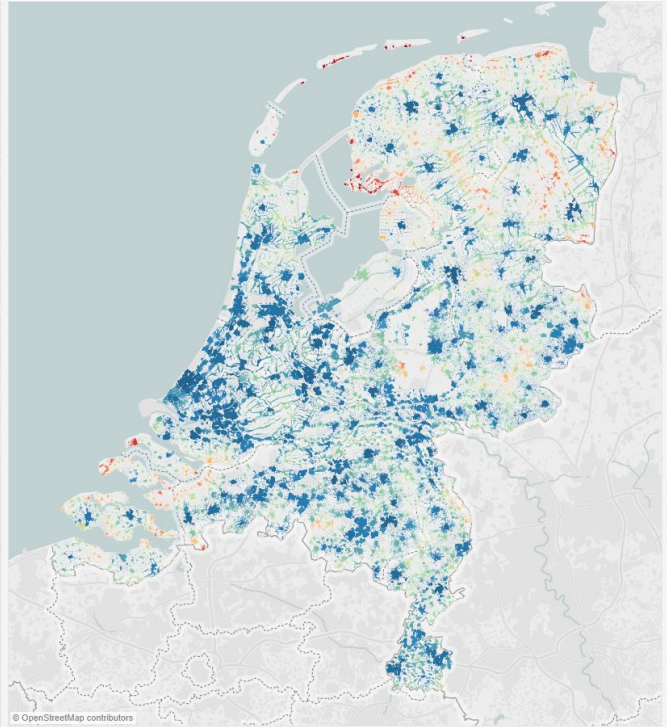
© OpenStreetMap contributors

0 km  12 km

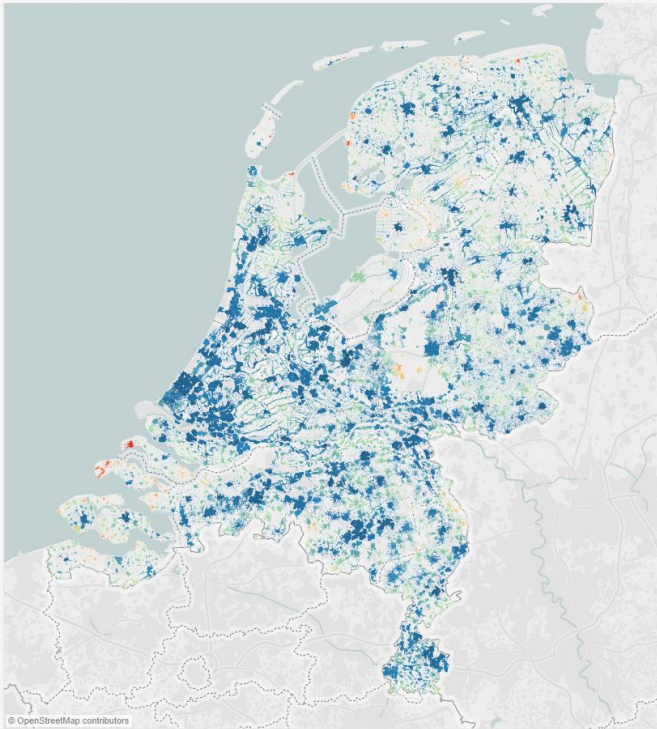
HAVO in 2018



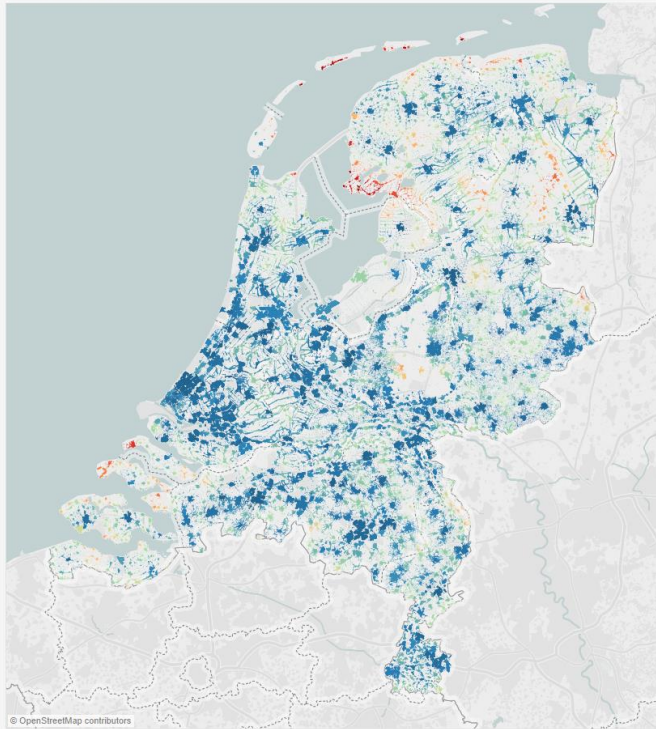
HAVO in 2030



VMBO in 2018

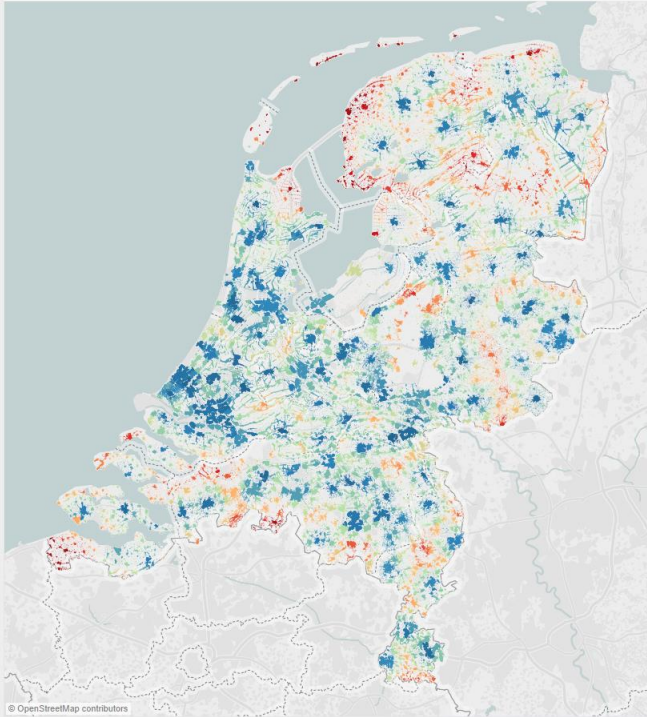


VMBO in 2030



0 km  12 km

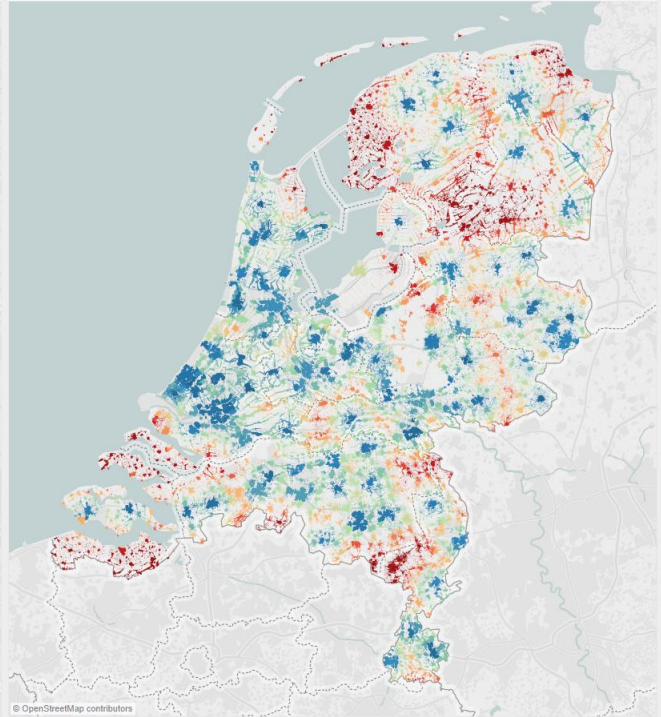
Praktijkonderwijs in 2018



© OpenStreetMap contributors

0 km  12 km

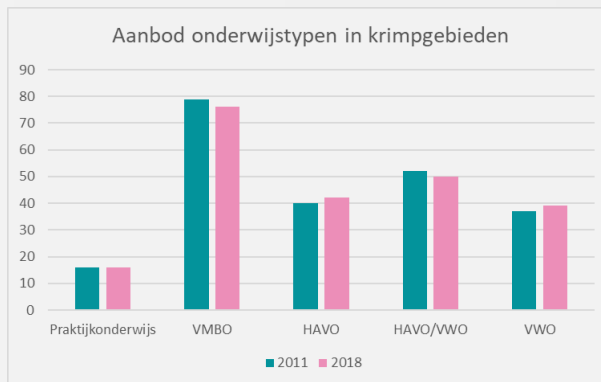
Praktijkonderwijs in 2030



© OpenStreetMap contributors

5 strategieën die worden verkozen boven sluiting

- De daling van het aantal leerlingen wordt een groot probleem. Besturen hebben te maken met een afname van de inkomsten, boventallig personeel, leegstand van lokalen en afname van de kwaliteit van het onderwijs.
- Toch sluiten scholen niet zomaar. Sinds 2011 is het aantal scholen in krimpgebieden ongeveer gelijk gebleven.
- Schoolbesturen zijn creatief. Ook nu zijn er veel kleine scholen. En deze blijven gewoon open. Ook als er een geschikte fusiepartner in dezelfde woonplaats is.
- We zien 5 strategieën die worden verkozen boven sluiting:
 1. Regionale verevening binnen het schoolbestuur
 2. Interen op het eigen vermogen
 3. Combinatieklassen (niveaus en leerjaren)
 4. Eén school met meerdere vestigingen
 5. Fusie
- De minister zegt hierover: "Schoolbesturen willen de gevolgen van leerlingendaling onder andere afwenden door met voorlichting en profilering meer leerlingen te werven. Dit concurrentie-model is bij leerlingendaling niet houdbaar en niet wenselijk. Het baart daarom ook zorgen dat de helft van de besturen nog niet zegt samen te werken met een ander schoolbestuur of dat van plan te zijn. Daar is nog veel winst te behalen."





Watertoren

Hinthamereinde 73d
5211 PM 's-Hertogenbosch

Wilhelmina Gasthuis

WG-plein 255
1054 SE Amsterdam

republiq.nl
info@republiq.nl
073 – 851 26 23

